16.10.2025 r.

NFZ-BP.5202.50.2025
2025.483378.KAUS

R. P. C.

Decyzja nr 21/2025/BP

Prezesa

Narodowego Funduszu Zdrowia

Na podstawie 109a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 146, z późn. zm.), zwanej dalej **„ustawą o świadczeniach"**, w zw. z art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2024 r. poz. 236, z późn.zm.), zwanej dalej **„Prawem przedsiębiorców"**, po rozpatrzeniu wniosku małoletniego P. C., reprezentowanego przez opiekuna prawnego Panią A. C., o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu,

uznaję za nieprawidłowe stanowisko zawarte we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej, zgodnie z którym Wnioskodawca jako osoba małoletnia z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej nie podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 23 września 2025 r. małoletni P. C. prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą pod firmą R. P. C. (numer NIP: ……..), zwany dalej **„Wnioskodawcą"**, reprezentowany przez opiekuna prawnego Panią A. C., wystąpił do Dyrektora Mazowieckiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej w sprawie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu prowadzenia przez małoletniego Wnioskodawcę jednoosobowej działalności gospodarczej, w tym także w zakresie przepisów dotyczących pobierania składanek na ubezpieczenie zdrowotne w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Pismem dnia 29 września 2025 r. Dyrektor Mazowieckiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia przekazał wniosek zgodnie z właściwością rzeczową do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia (data wpływu 30 września 2025 r.).

Opisując stan faktyczny Wnioskodawca wskazał, że w dniu 5 września 2025 r. założył jednoosobową działalność gospodarczą pod firmą R. P. C. NIP: ……, REGON: ……. jako osoba niepełnoletnia.

W świetle tak opisanego stanu faktycznego, małoletni Wnioskodawca postawił następujące pytania:

1. czy w związku, z faktem, że jest osobą małoletnią prowadzącą jednoosobową działalność gospodarczą podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej;
2. czy podlega obowiązkowi odprowadzania składki zdrowotnej z tego tytułu?

W ocenie Wnioskodawcy, Wnioskodawca jako osoba małoletnia nie podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej *„aż do momentu uzyskania pełnoletności, czyli do dnia 01.13.2027.”*.

Stanowisko małoletniego Wnioskodawcy oparte zostało na następującej wykładni prawa.
Małoletni Wnioskodawca wskazał, że podmioty podlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego określone są w przepisie art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o świadczeniach jako osoby prowadzące działalność pozarolniczą. Wskazał także, że definicja w ustawie o świadczeniach odwołuje się art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 20025, poz. 350, z późn.zm.) (zwana dalej „**ustawą o systemie**”), a ta zaś odwołuje się do Prawa przedsiębiorców.

Ponadto, małoletni Wnioskodawca zaznaczył, że z brzmienia przywołanych powyżej przepisów wynika, że posiadając wpis do CEIDG, jest przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów Prawa przedsiębiorców i podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu jako osoba prowadząca działalność gospodarczą.

Małoletni Wnioskodawca wskazał, że w jego ocenie zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2025 r. poz. 1071), zwany dalej „Kodeksem cywilnym” lub „KC” małoletni, którzy ukończyli lat 13 mają ograniczoną zdolność do czynności prawnych. Do ważności czynności prawnej, jak wynika z art. 17 KC, przez którą osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych zaciąga zobowiązanie lub rozporządza swoim prawem, potrzebna jest zgoda jej przedstawiciela ustawowego. Natomiast pełną zdolność do czynności prawnych nabywa się z chwilą uzyskania pełnoletności - art. 11 KC. W świetle powołanych wyżej przepisów Kodeksu cywilnego pełną zdolność do czynności prawnych posiada osoba pełnoletnia. Zdaniem małoletniego Wnioskodawcy przepisy Kodeksu cywilnego regulujące zdolność do czynności prawnych mają znaczenie dla oceny czy osoba nieposiadająca pełnej zdolności prawnej może uzyskać status przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 Prawa przedsiębiorców. Na potwierdzenie powyższego, małoletni Wnioskodawca powołał się na wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 kwietnia 2009 r., sygn. akt VI ACa 1083/08, zgodnie z którym prowadzenie działalności gospodarczej we własnym imieniu przez przedsiębiorcę wiąże się z dokonywaniem czynności

prawnych przekraczających zakres wynikający z art. 14 § 2 KC i wymaga posiadania przez przedsiębiorcę będącego osobą fizyczną pełnej zdolności do czynności prawnych. Powyższe, w ocenie małoletniego Wnioskodawcy oznacza, że od momentu rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej do dnia uzyskania pełnoletności, jako małoletni przedsiębiorca, nie podlega on ubezpieczeniu zdrowotnemu i nie ciąży na nim obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia zdrowotne z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej.

Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia, w związku z wnioskiem o wydanie interpretacji zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 34 ust. 1-3, 5 i 6 Prawa przedsiębiorców, przedsiębiorca może złożyć do właściwego organu lub właściwej państwowej jednostki organizacyjnej wniosek o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (interpretacja indywidualna). Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej może dotyczyć zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzeń przyszłych. Przedsiębiorca, we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej, przedstawia zaistniały stan faktyczny lub zdarzenie przyszłe oraz własne stanowisko w sprawie. Udzielenie interpretacji indywidualnej następuje w drodze decyzji, od której służy odwołanie. Interpretacja indywidualna zawiera wyczerpujący opis przedstawionego we wniosku zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego oraz wskazanie prawidłowego stanowiska wraz z uzasadnieniem prawnym oraz z pouczeniem o prawie wniesienia środka zaskarżenia. Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej podlega opłacie w wysokości 40 zł. Opłatę wnosi się w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku.

Na podstawie art. 109a ustawy o świadczeniach Prezes Funduszu wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 34 Prawa przedsiębiorców, w zakresie spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym. Interpretacje indywidualne wraz z wnioskiem o wydanie interpretacji, po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę oraz inne podmioty wskazane w treści interpretacji, Fundusz niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej. Do spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym nie należą sprawy dotyczące składek na ubezpieczenie zdrowotne. Wydawanie interpretacji indywidualnych w zakresie składek należy do właściwości organów ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 83d ustawy ustawą o systemie oraz na podstawie art. 62a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2024 r. poz. 90).

W ocenie Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia stanowisko małoletniego Wnioskodawcy, zawarte we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu jest nieprawidłowe.

Zgodnie z art. 43^1 KC przedsiębiorcami są osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające zdolności prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną prowadzące we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową. Ponadto, zgodnie z art. 4 ust. 1 Prawa przedsiębiorców, przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą.

Z przytoczonej definicji wynika, że ustawodawca przyznaje zdolność do bycia przedsiębiorcą trzem kategoriom podmiotów. Cechą wspólną wszystkich wymienionych kategorii podmiotów jest posiadanie zdolności prawnej. *„Zdolność prawna to możność posiadania praw i obowiązków z zakresu prawa cywilnego, tj. zdolność do bycia stroną stosunku cywilnoprawnego. Należy ją odróżnić od zdolności do czynności prawnych, która oznacza możność nabywania tych praw i obowiązków w drodze własnych czynności prawnych. Zdolność prawna to cecha, która przysługuje każdemu człowiekowi od chwili urodzenia, a także osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym, o których mowa w art. 33^1 KC. Dlatego nawet niemowlę może być właścicielem, wierzycielem lub dłużnikiem itd., choć ze względu na brak zdolności do czynności prawnych nie może własnym działaniem nabywać praw ani zaciągać zobowiązań. Brak czy ograniczenie w zdolności do czynności prawnych nie ma wpływu na zdolność prawną*.". (P. Księżak [w:] W. Borysiak (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, wyd. 33, 2024, art. 8.)

Oznacza to, że posiadanie zdolności prawnej jest wymogiem niezbędnym do uzyskania statusu przedsiębiorcy. Z jednolitego stanowiska doktryny i orzecznictwa wynika, że osoba fizyczna od chwili urodzenia ma zdolność prawną i nie może zostać jej pozbawiona.
W konsekwencji oznacza to, że osoba niepełnoletnia może posiadać status przedsiębiorcy w rozumieniu Prawa przedsiębiorców.

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o świadczeniach obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą lub osobami z nimi współpracującymi, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców lub przepisów o ubezpieczeniach społecznych lub ubezpieczeniu społecznym rolników. Na podstawie art. 5 pkt 21 ustawy o świadczeniach, użyte w niej określenie osoby prowadzącej działalność pozarolniczą oznacza osobę, o której mowa w art. 8 ust. 6 ustawy o systemie. Zgodnie z art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy o systemie za osobę prowadzącą pozarolniczą

działalność uważa się m.in. osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów Prawo przedsiębiorców.

Oznacza to, że każdy podmiot (osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka organizacyjna nieposiadające zdolności prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną) posiadający status przedsiębiorcy w świetle przepisów Prawa przedsiębiorców podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu. Możliwość posiadania statusu przedsiębiorcy wiążę się zatem z posiadaniem zdolności prawnej. Natomiast kwestia pełnej czy niepełnej zdolności do czynności prawnych nie ma znaczenia dla samego uzyskania statusu przedsiębiorcy.

W związku z tym, w przedmiotowej sprawie, dla oceny czy małoletni Wnioskodawca – przedsiębiorca podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu, nie ma znaczenia fakt, że nie posiada On pełnej zdolności do czynności prawnych a tym samym przywołane we wniosku przepisy KC nie mają zastosowania. W ślad za tym, należy wskazać, że przywołany przez małoletniego Wnioskodawcę na poparcie swojego stanowiska wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 kwietnia 2009 r. sygn. akt VI ACa 1083/08 również nie znajduje uzasadnienia w przedmiotowej sprawie, a wręcz przeciwnie. W wyżej wymienionym wyroku Sąd Apelacyjny w Warszawie uzależnił prowadzenie działalności gospodarczej we własnym imieniu przez przedsiębiorcę od posiadania przez niego pełnej zdolności do czynności prawnych. Ponadto, w swoich rozważaniach Sąd Apelacyjny w Warszawie poszedł dalej wskazując, że przedsiębiorca nieposiadający pełnej zdolności do czynności prawnych traci automatycznie status przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U z 2024 r. poz. 1616, z późn. zm.). Przyjmując za Sądem Apelacyjnym w Warszawie należałoby zatem uznać, że małoletni Wnioskodawca nie jest przedsiębiorcą, a co za tym idzie nie mógłby prowadzić jednoosobowej działalności gospodarczej wpisanej do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG).

W świetle powyższego należy zaznaczyć, że z przepisów ustawy o świadczeniach wynika wprost, że obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym jest objęty przedsiębiorca bez względu na pełną czy ograniczoną zdolność do czynności prawnych. Należy zaznaczyć, że niewątpliwe gdyby Ustawodawca chciał dokonać wyłączenia przedsiębiorców mających ograniczoną zdolność do czynności prawnych to wskazałby to wprost w ustawie. Nie można bowiem, przy obecnym brzmieniu przepisów ustawy o świadczeniach, dokonywać wykładni zawężającej krąg podmiotów objętych ubezpieczeniem zdrowotnym o przedsiębiorców posiadających jedynie pełną zdolność do czynności prawnych.

Tym samym, małoletni Wnioskodawca posiadając status przedsiębiorcy w świetle przepisów Prawa przedsiębiorców podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Zgodnie z postanowieniami art. 109a ust. 1 i 2 ustawy o świadczeniach Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 34 Prawo przedsiębiorców jedynie w zakresie spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym, a sprawami tymi nie są sprawy dotyczące określania i naliczania wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych. Wydawanie interpretacji indywidualnych w zakresie składek należy do właściwości organów ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 83d ustawy o systemie oraz na podstawie art. 62a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2025 r. poz. 197). Wobec powyższego Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia nie jest właściwy do udzielenia odpowiedzi odnośnie składek zdrowotnych.

Biorąc powyższe pod uwagę, należało uznać jak na wstępie.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje:

1) na podstawie art. 34 ust. 5 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r.- Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2024 poz. 572), zwanej dalej: „k.p.a." prawo wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, albo
2) na podstawie art. 127a k.p.a., w zw. z art. 127 § 3 k.p.a., prawo zrzeczenia się prawa wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Oświadczenie o zrzeczeniu należy złożyć do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji. Z dniem doręczenia Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, albo
3) na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935), zwanej dalej „p.p.s.a." prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, z pominięciem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia ul. Rakowiecka 26/30, 02- 28 Warszawa, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Na podstawie art. 214, art. 219 p.p.s.a. oraz na podstawie § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535) strona jest zobowiązana uiścić wpis stały od skargi w wysokości 200 złotych.